

Kalça artroskopisi ve minimal invazif operasyon: Kalça ağrılarından kurtulabilirsiniz

Eklem tıbbi görüntülenmesi –artroskopi adı verilen bir tetkik yöntemi– bir eklem içindeki ağrıları ve hastalıkları en az invazyonla teşhis ve tedavi edebilmek için Almanya’da birkaç yıldır başarıyla uygulanmaktadır. Özellikle kalça artroskopisi bu süreçte büyük önem kazanmış durumda. Athletikum Group’tan Dr. Michael Lehmann, bu yöntemi kullanan ilk hekimlerden biridir. Benim Doktorum bu uzmana, artroskopinin nasıl gerçekleştirildiğini ve avantajlarının neler olduğunu sordu.

Kalça artroskopisi hangi durumlarda uygun seçenektir?

Dr. Lehmann: Kalça artroskopisi, nedeni belli olmayan kalça ve kasık ağrıları çeken, asetabulum veya femur (uyluk kemiği) başı yaralanmaları olan tüm hastalar için teşhis ve tedavi aracı olarak uygundur. Özellikle “hayatının en iyi yıllarını” yaşayanlar –yani 50 ila 60 yaş arasındakiiler– artroskopiden en çok yarar sağlayan kesimdir. Çünkü bu

kişiler, kalça kemiği artrozu ve aşınması konusundaki gidişatı değiştirmek için fırsatını genelde kaçırmış değildiler. Burda biraz da şansın yardımıyla bir kalça protezini yıllarca erteleyebilir ya da belki tamamen önleyebiliriz.

Neden bir kalça artroskopisini gerçekleştirmek için bir uzmana ihtiyaç duyulur?

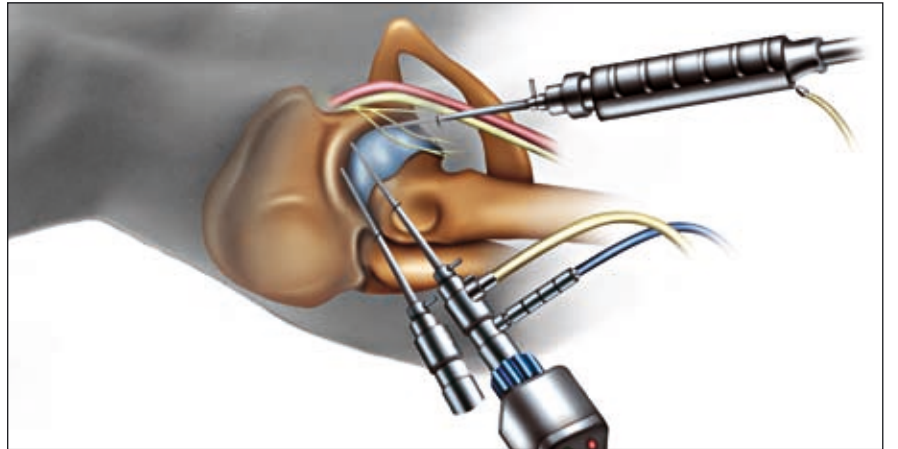
Dr. Lehmann: Kalça eklemi insanın en büyük küre eklemidir ve çok sayıda

kas ve bağ tarafından korunur. Aynı zamanda eklem baş tarafı asetabulum oyuğunun içerisinde oldukça derinde bulunur, bu nedenle artroskopik ile ona ulaşmak, örn. diz ya da omuz eklemine olduğundan daha zordur. Ancak bu problem cerrahi aletlerin geliştirilmesi sayesinde çözülebilmektedir, öyle ki günümüzde dünya çapında binlerce ameliyat gerçekleştirilecek durumdayız.

Kalça artroskopisi:

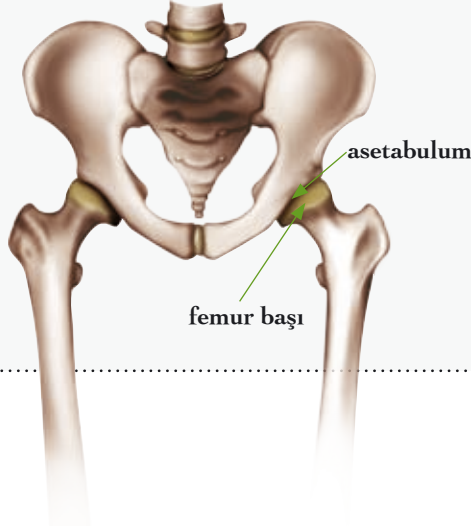
Genç insanlar için de bir alternatif

Özellikle 50 yaşından büyük kişiler, henüz sportif olarak faal oldukları ve bir çok bakımdan da hayatın içinde olduklarından, kalça artroskopisinden yararlanabilirler. Bir endoprotez implante edilmesi, genellikle bedensel hareket kabiliyetinin kısıtlanmasını beraberinde getirdiği için, bu durumda erken olacaktır. Ancak her şeye rağmen bir endoprotez yerleştirilmek zorundaysa, günümüzde artık hastayı daha az travmatize eden ve daha hızlı bir rehabilitasyon imkanı veren minimal invazif operasyon teknikleri ve çok az kemik tahrip edilerek implante edilebilen protez modelleri var.

İnsanın en büyük küresel eklemi

Kalça eklemi asetabulumdan (leğen kemiğinin yuva kısmı) ve uyluk kemiğinin başından oluşur. Her ikisi birden, bir tür tampon görevi yapan ve kemiklerin birbiri üzerinde pürüzsüz bir şekilde kaymasına imkan veren bir kıkırdak tabakasıyla kaplıdır. Ayrıca, diz eklemindeki menüsküse benzer bir şekilde, taşıyıcı yüzeyi genişletmek ve kuvvet aktarımını güçlendirmek üzere, labrum dokusu adeta bir tecrit contası gibi leğen kenarını kaplar. Bu doku hasar gördüyse, düzenli spor yapmak gibi sürekli ve sabit yüklenme sonucunda bir artroz meydana gelebilir. Eklem daha fazla hasar görmesini önlemek ve sağlıklı bir fonksiyonu tekrar eski haline getirmek için, oluşan yaralanmanın bir bakımı kaçınılmazdır. Kalçanın artroskopisi bu konuda yardımcı olabilir.

Bir kalça artroskopisi gerçekleştirebilmek için, ilk önce hastanın bacağına özel bir traksiyon cihazına sabitleştirmek zorundayız. Bu cihaz, bacağı doğru yönde uygulanan bir çekme kuvveti ile eklemi kolayca asetabulumun içerisinden çekip çıkarmaya imkan veriyor. Böylece yaklaşık bir santimetrelik küçük bir eklem aralığı oluşturuyoruz. Daha sonra küçük deri kesikleri yoluyla bu aralığın içine sorunsuz bir şekilde gerekli aletleri uzatabiliriz. Bir görüntüleme birimi sayesinde, röntgen ya da MRT (Manyetik Rezonans Tomografi) görüntülerinde tespit edilemeyen son derece küçük yapılar bile bir ekran üzerinde gayet net görülebilir. Ağrının nedenini tespit ettiğimizde, sonraki adımda tedavi gerçekleştirilir.

Bu tedavi nasıl yapılıyor?

Dr. Lehmann: Çeşitli teknikler var. Örneğin labrumda yırtılma varsa yaralı doku kısmı çıkarılır, böylece sadece sağlam ve zedelenmemiş doku kalır. Eğer yeni oluşmuş bir yaralanmaysa, çoğunlukla labrumdan parçalar kesme zorunluluğu olmadan yırtığı dikme imkanı da vardır. Ağrının nedeni

kıkırdak tortularıyla, bunlar kazınip dışarı çıkarılabilir. Müdahale için, bir röntgen görüntüsünde hala görülebilen bir eklem aralığının seçilebilir durumda olması gerekiyor. Eğer bir eklem aralığı tespit edilemiyorsa, genellikle artroz çok fazla ilerlemiş demektir ve kıkırdak kayganlaştırarak ya da serbest eklem cisimlerini dışarı çıkararak hastanın ağrılardan kurtulmasını sağlamak pek mümkün değil. Çok aşırı kilo ya da romatoid artrit de bu tedaviye kontra endikasyon (engel) oluşturur. Bu nedenle tedaviden önce daima ayrıntılı bir tetkik gerçekleştirilir. Artroskopi tedavisinin başarısını ancak bu şekilde önceden tahmin edebiliriz.

Artroskopi için hastanede uzun süre yatmak gerekiyor mu?

Dr. Lehmann: Hayır. Normalde hastalar sadece bir veya iki gün hastanede yatmak zorunda kalırlar. Ancak eğer operasyon sırasında büyük tahribatların bakımı yapılması gerekiyorsa, hasta tekrar gücüne kavuşabilinceye kadar yaklaşık bir hafta zaman gerekebilir. Bu süreçte bir de koltuk değnekleri de gereklidir. Buna ek olarak fizyoterapi egzersizleri,

tam olarak yeniden hareket edebilmeye yardımcı olur. Bu yardımla çoğu hasta kısa bir süre sonunda tekrar günlük yaşamlarına geri dönebilirler.

Bir kalça artroskopisinin artık söz konusu olamayacağı hastalar için hangi seçenekler var?

Dr. Lehmann: Eğer ilerlemiş bir artroz nedeniyle bir kalça protezi yerleştirilmek zorundaysa bile, örneğin operasyon sırasında minimal invazif bir erişim aracılığıyla, günümüzde doğru operasyon tekniği seçimi sayesinde hastalar için zorluğu önemli ölçüde azaltılabilecek imkanlarımız var. Bu yöntemde kaslar geniş yüzeyler halinde kesilmez, kas gruplarının arasından aletleri uzatarak, onlara zarar vermeden operasyon yapılır. Pek çok durumda da modern ve kemik kütlelerine fazla zarar vermeden implante edilebilen protezlerin kullanımı da mümkündür, bu müdahale mümkün olduğu kadar hastayı sarsmayacak şekilde yapılmaya yardımcı olur. Ancak bu tür protezlerin implantasyonu daha doğrusu minimal invazif operasyon tekniği diğerlerine kıyasla daha zordur ve çok büyük bir beceri gerektirir, bu yüzden de sadece özel uzmanlar tarafından yapılmak zorundadır. Biz bununla hastalarda çok iyi sonuçlar elde ediyoruz, bu da daha az ağrı, daha az kan kaybı, hastanede daha kısa kalmak ve daha hızlı bir rehabilitasyon demektir.

Sayın Dr. Lehmann, bu değerli söyleşi için çok teşekkür ederiz!

Dr. Michael Lehmann

Modern kalça artroskopisini Almanya'da uygulayan ilk doktorlardan biri.

Daha fazla bilgi için
Wiesbaden
Tel.: +49 611 4111 999
Freiburg
Tel.: +49 761 590 071 70
info@athletikum-group.de